

شرایط و چگونگی انجام دو واجب الهی/ خودسازی مقدمه تذکر لسانی

محرم سال 61 هجری امام حسین (ع) رفتن را برگزید تا بماند..

خبرگزاری مهر: محرم سال 61 هجری امام حسین (ع) رفتن را برگزید تا بماند، او "نه" بزرگ تاریخ را گفت تا اسلام ناب محمدی از اسلام معاویه و یزید تمیز داده شود، او برای اصلاح در دین جدش برخاست و برای احیای امر به معروف و نهی از منکر قیام کرد. ا

به گزارش خبرنگار مهر، ضرورت وجود امر به معروف و نهی از منکر که از آن به عنوان یکی از ستون‌های اصلی و نگهدارنده دین یاد می‌شود به گونه‌ای است که سایر واجبات بر این ستون اصلی استوار شده است زیرا در صورتی که تاکید به واجبات و پرهیز از محرمات در جامعه نباشد، بسیاری از افراد به صورت خودجوش و درونی به سمت انجام واجب و ترک حرام گرایش پیدا نمی‌کنند.

نخستین گام برای تحقق این ارزش دینی نهی و امر کردن به خود است. هر کس پیش از پرداختن به دیگران باید بتواند نفس خود را کنترل و مهار کند و آن را در مسیر تقوای الهی ثابت قدم نگاه دارد.

حجت‌الاسلام محمدرضا ضمیری در گفتگو با خبرنگار مهر، از بعد جامعه شناسی به ضرورت وجود این فریضه می‌پردازد و می‌گوید: افرادی که به سخنان خود پیش از توصیه به دیگران عمل می‌کنند اثربخشی سخنانشان در تغییر رفتار دیگران نمود بیشتری دارد.

کارشناس مسائل اجتماعی و دینی ادامه می‌دهد: اگر کسی در عمل ترک محرمات کرده و دستورات و ارزش‌ها را در رفتار عملی خود پیاده کند، این بهترین موعظه برای دیگران است.

امر به خوبی نکردن، ارزش‌ها را کمرنگ می‌کند

آنجا که صحبت از اجتماع می‌شود و افراد مسئولیت حضور در جامعه را می‌پذیرند، توجه به امر به معروف و نهی از منکر نیز جلوه می‌یابد.

در مورد تاکید اجتماعی تکلیفی را که دین بر عهده هر مسلمان گذاشته این است که نسبت به جامعه خود از جهت رعایت ارزش‌ها و موازین بی‌تفاوت و خنثی نباشند تا دستورات الهی کم ارزش نشود.

بنابراین همواره باید عده‌ای در جامعه ناظر بر رفتار دیگران باشند تا مراقبت کنند که ارزش‌های الهی تا چه اندازه در جامعه اجرا می‌شود و این امر به عنوان دخالت در کار دیگران نباید تلقی شود.

حجت‌الاسلام ضمیری با اشاره به نظریه کنترل اجتماعی بیان می‌کند: نظارت بر رفتار افراد در جامعه ورود به حریم خصوصی آنها نیست در واقع حریم خصوصی افراد نباید در جامعه باشد.

نظریه کنترل اجتماعی در واقع معتقد است، هنجارها و ارزش‌ها باید پیوسته مورد کنترل جمعی باشد در غیر این صورت، ارزش‌ها در جامعه محو می‌شوند و اگر ارزش‌ها کمرنگ شود، انسجام جامعه از هم می‌پاشد و نظم اجتماعی مختل می‌شود.

فرهنگ امر به معروف و نهی از منکر نهادینه شود

کنترل رسمی برای مقابله با خرده فرهنگ‌هایی که در جامعه وجود دارد، موثر است چرا که این خرده فرهنگ‌ها گروه‌های سازمان یافته هستند که باید با آنها برخورد شود و کنترل حاکمیتی قدرت و توان برخورد و تاثیرگذاری را دارند.

به طور مثال گروه‌های پخش مواد مخدر، گروه‌های سازمان یافته هستند که یک فرد به تنهایی نمی‌تواند با این تشکیلات مبارزه کند چرا که کارایی لازم را ندارد و در کارکرد کنترلی موفق نخواهد بود.

زمانی که بحث فرهنگ سازی مطرح می‌شود منظور این است افرادی که در فرهنگ عمومی مردم اثرگذار هستند، مانند روحانیت، دانشگاهیان، هنرمندان، نخبگان اجتماعی و ... آنها رفتارهای فرهنگی را که حاوی ارزش‌ها است در جامعه بسط و گسترش دهند و

آنها با گفتار و رفتارشان قطعاً می‌توانند با منکرات و ناهنجاری‌ها مبارزه کنند.

آیا تو چنان که می‌نمایی هستی

امر به معروف و نهی از منکر زمانی ارزش است که با نحوه و شرایط خاص خود همراه باشد. دین افراد را دارای شخصیت و غرور می‌داند و نمی‌خواهد کرامت انسانی خدشه‌دار شود.

فردی که دچار اشتباه و لغزش است باید مورد نهی قرار بگیرد اما این امر شرایطی دارد تا تاثیرگذار باشد و فرد دچار لجبازی نشود و حس پذیرش در وی ایجاد شود و احساس کند عمل اشتباهش مشفقانه تذکر داده شده است.

حجت‌الاسلام ضمیری در این باره می‌گوید: اگر شرایط امر به معروف و نهی از منکر رعایت نشود، این امر اثربخشی لازم را ندارد و مورد پسند نیست.

وی عنوان می‌کند: فردی که ناهی منکر است باید ارزش و ضد ارزش را بشناسد و احتمال تاثیرپذیری را در مخاطب بدهد، از خطرات و ضررهای احتمالی در امان باشد و آنگاه فرد خطاکار را اندرز دهد.

مرحله به مرحله انجام امر به معروف و نهی از منکر به معنای تذکر زبانی، رفتاری و عملی است.

این کارشناس مسائل اجتماعی و دینی از رفتار تربیتی امام حسن و امام حسین(ع) در دوران نوجوانی و آموزش صحیح وضو گرفتن مثال می‌زند که این رفتار خود به نوعی روش برخورد با شخصی که اشتباهی مرتکب شده را نمایان می‌سازد و آن این است که شخصیت فرد خطاکار نباید تحقیر شده و زیرسؤال برود.